

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/51/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200348
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8422200348.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci navrhovateľky C.. C. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. T. XX, toho času T. G. XXX, právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom so sídlom Prešov, Slovenská 69, proti manželovi O. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. T. XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu L. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. T. XX, toho času T. G. XXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní manžela proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/30/2022 - 60 zo dňa 02.03.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie vo výrokoch I., IV. a V.
- II. Mení uznesenie vo výroku II. tak, že návrh v časti o určenie výživného zamietá.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka (ďalej aj ako „matka“) sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala zverenia mal. Natálie do svojej osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti manželovi (ďalej aj ako „otcovi“) prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne a úpravy styku otca s maloletou každý párný týždeň nepretržite od piatka od 15.00 h do nedele do 18.00 h s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a po realizácii styku ju odovzdá v mieste bydliska matky.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletú L. N., nar. XX. XX. XXXX, do osobnej starostlivosti matky C.. C. N., nar. XX. XX. XXXX.

II. Otec O. N., nar. XX. XX. XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej L. sumou 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci matke, odo dňa podania návrhu na tunajší súd, t. j. odo dňa 18. 02. 2022.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného v časti výživného z a m i e t a .

IV. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou L. každý párný týždeň nepretržite od piatka od 15.00 h do nedele do 18.00 h s tým, že otec si maloleté dieťa vyzdvihne v mieste bydliska dieťaťa a po realizácii styku maloleté dieťa odovzdá matke v mieste bydliska dieťaťa.

V. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci samej."

3. Súd dospel k záveru, že v predmetnej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože rodičia spolu nežijú a o starostlivosti o dieťa sa nedokážu dohodnúť. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletej, najmä na jej zdravie, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia. Ide o dieťa, ktoré je žiakom prvého ročníka základnej školy. Toho času si teda musí zvykať na nový režim, povinnosti, ktoré so sebou nástup na základnú školu prináša. Osobnú starostlivosť vykonáva v súčasnosti sama matka, keďže v auguste 2021 opustila spoločnú domácnosť a s maloletou žije v T. G.. Matka sa o maloletú riadne stará, a preto súd, rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú L. do osobnej starostlivosti matky.

4. Matka v ďalšom rozsahu požadovala výživné v sume 150,- eur mesačne, pričom aktuálne výdavky maloletej vyčíslila na sumu 300,- eur mesačne. Vzhľadom na vek a potreby maloletej však súd v rámci neodkladného opatrenia považoval výživné v sume 100,- eur mesačne za primerané na uspokojenie potrieb maloletej, preto v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Zároveň, výživné v sume od 100,- eur do 200,- eur mesačne platil otec aj dobrovoľne matke po jej odchode zo spoločnej domácnosti, čo vo svojom návrhu uviedla samotná matka. Okrem toho, v čase rozhodovania súd nemal k dispozícii všetky doklady potvrdzujúce výšku mesačného príjmu ani výšku výdavkov otca. Matka v návrhu uviedla len predpokladaný príjem v sume 1.000,- eur a príjem z pohostinskej činnosti, ktorý ničím nepodložila. Lustráciou v Sociálnej poisťovni sa súdu podarilo zistiť aktuálny príjem otca, ktorý je však v hrubom 546,- eur mesačne, teda odlišný ako uviedla matka. Nakoľko otec podniká, bude potrebné od otca vyžiadať daňové priznania.

5. Súd neodkladným opatrením upravil aj styk otca s maloletou L. podľa návrhu matky. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vo veci samej.

6. O trovách konania o neodkladnom opatrení rozhodne súd až v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

III. Obsah odvolania otca

7. Proti výrokom I., II. a IV. uznesenia podal odvolanie otec, namietajúc, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky nie je dôvod. Maloletá bola vytrhnutá zo zaužívaného spôsobu života, pritom bola zvyknutá bývať v V. T.. Na výživu maloletej otec prispieval dobrovoľne, preto je v tomto rozsahu neodkladné opatrenia nadbytočné. Vydané uznesenie nie je v záujme dieťaťa, preto ho otec navrhol zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

8. Ustanovený opatrovník súhlasil s návrhom matky a neodkladným zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky. Kontakt dieťaťa s otcom je zachovaný, matka im v styku nebráni. Obidvaja rodičia súčasne absolvujú poradensko-psychologický proces a mediáciu za účelom záchrany manželského spoluzitia.

9. Podľa vyjadrenia matky otec uplatnené odvolacie dôvody bližšie nekonkretizuje, jeho skutkové tvrdenia každopádne nemajú oporu v súdom osvedčenom skutkovom stave. Maloletá je v osobnej starostlivosti matky na základe písomnej rodičovskej dohody, ktorá je súčasťou súdneho spisu. Maloletej je v súčasnosti potrebné vytvoriť pocit istoty a bezpečia, čo jej umožní riadnu prípravu na školskú dochádzku, tiež realizáciu rovnocenného výchovného vplyvu obidvoch rodičov. Tomuto plne konvenuje súdne rozhodnutie. Od súdnej úpravy sú na dieťati viditeľné zmeny. Je pokojnejšie, otvorenejšie, sústredenejšie a dôslednejšie pri plnení si svojich školských úloh. Otec sa na jeho výchove podieľa prostredníctvom realizácie styku, v ktorom mu matky žiadnym spôsobom nebráni. Napadnuté uznesenie navrhla matka potvrdiť ako vecne správne a zákonné.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34

zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie otca je sčasti dôvodné.

11. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. od augusta 2021 matka žije s maloletou L. v T. G., mimo miesta je dovtedajšieho bydliska, s čím bola spojená aj zmena zariadenie školskej dochádzky. Keďže rodičia sa nevedeli dohodnúť v otázke starostlivosti o dieťa, matka sa domáhala neodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania na súde, pričom súd jej návrh v prevažnej časti vyhovel.

12. Otec s nastolenou dočasnou úpravou výkonu rodičovských práv a povinností nesúhlasí, pričom svoje skutkové výhrady zhrnul v odvolaní, ako sú uvedené vyššie v časti II. Obsah odvolania otca. V kontexte uplatnených odvolacích námietok odvolací súd učinil prieskum vecnej správnosti napadnutého uznesenia, pričom dospel k nasledovnému záveru.

13. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

16. Pre pretrvávajúce rozpory medzi rodičmi matka opustila spoločnú domácnosť, pričom miesto nového bydliska s maloletou zvolila mimo obce dovtedajšieho pobytu. Pre vylúčenie uzurpácie si výkonu rodičovských práv a povinností predložila matka do súdneho konania dohodu rodičov o zmene bydliska maloletej (č. I. 46 spisu). Napriek absencii dátumu spísania či podpisu zmluvy, z jej obsahu je zrejmé, že sleduje úpravu výkonu rodičovských práv a povinností počas obdobia, čo matka opustila spoločnú domácnosť. Explicitne sa v nej uvádza, že otec udeľuje súhlas matke k zmene bydliska maloletej na adresu T. G. XXX, kde bude maloletá zotrvávať a žiť spolu s matkou. Otec taktiež dal súhlas matke k prihláseniu maloletej do základnej školy podľa výberu matky v mieste bydliska alebo jeho blízkom okolí.

17. Podľa argumentácie otca v prebiehajúcim konaní zdá sa, že odstúpil od vyššie uvedenej dohody a na otázku osobnej starostlivosti o maloletú a zmenu jej miesta bydliska zmenil názor. Skutočný stav je však zrejmý, a teda, že maloletá žije s matkou v T. G., kde navštevuje aj základnú školu (viď rozhodnutie o prijatí na základné vzdelávanie, č. I. 40 spisu). Ako už uviedol súd prvej inštancie, pri povinnostiach, ktorej maloletej vznikli nástupom na základnú školu, sa vyžaduje stabilita výchovného prostredia, pocit istoty a bezpečia. Ak otec mieni zvrátiť následky premiestnenia maloletej, ohrozujú sa tým súdom

sledovaného záujmy maloletej v takej miere, že to dôvodí pristúpiť k úprave výkonu rodičovských práv a povinností neodkladným opatrením.

18. V snahe nateraz zachovať status quo, súd prvej inštancie správne rozhodol o dočasnom zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky. Reflektoval sa tým v podstate dlhodobější faktický stav, ktorý súčasne zodpovedá skôr prejavenej konsenzu rodičov. V tejto časti považuje odvolací súd napadnuté uznesenie za vecne správne.

19. Ďalším predmetom prieskumu učinil otec uloženú vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Pri rešpektovaní ust. § 366 CMP a limitoch nevyhnutnej miery, súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 50,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd. Z návrhu matky je však zrejmé, že otec jej na výživu maloletej prispieva dobrovoľne, dokonca v sumách prevyšujúcich napadnuté súdne rozhodnutie. V tomto kontexte sa odvolací súd odkláňa od prijatého záveru súdu prvej inštancie a uvádza, že v rozsahu plnenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletej nebola osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia. Maloletá má nepochybný záujem, aby jej základné životné potreby boli riadne uspokojované, no zároveň nebolo osvedčené ohrozenie, resp. porušenie tohto jej záujmu. Za výživné platené v nevyhnutnej miere považoval súd sumu 50,- eur mesačne, pritom otec od októbra 2021 do januára 2022 prispieval matke podľa jej tvrdení sumou 100-200,- eur mesačne. V takomto prípade napadnuté rozhodnutie predstavuje vo svojich dôsledkoch zníženie výživného bez relevantného dôvodu, čo každopádne je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd v uvedenom výroku II. zmenil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu výživného zamietol.

20. Odvolaním otec formálne napáda aj výrok IV. uznesenia o úprave jeho styku s maloletou, ďalej však dôvody vecnej nesprávnosti uznesenia neuvádza. Každopádne, vracajúc sa k snahe odvolacieho súdu zachovať aktuálny status quo čo do osobnej starostlivosti matky o maloletú, dôvodná sa javí dočasná úprava styku maloletej s otcom. Rešpektujúc citové väzby dieťaťa, ich zachovanie a ďalšie budovanie, styk otca s maloletou počas každého párneho víkendy sa zdá byť v podmienkach rozhodovania o neodkladnom opatrení za dostatočný.

21. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie vo výroku IV. ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Zdôrazniť je však potrebné, že sa jedná o dočasnú a minimálnu úpravu styku otca s maloletou, ktorú je podľa možností dohody rodičov žiaduce rozširovať. Matka sa v tomto ohľade vyjadruje, že otcovi v žiadnom prípade nemieni brániť v styku s maloletou, čo je pozitívnym krokom pre ďalšiu kooperáciu rodičov vo veciach, týkajúcich sa maloletej.

22. Záverom odvolací súd apeluje na rodičov, aby v ďalšom priebehu súdneho konania usilovali predovšetkým o blaho maloletej, podľa možností aj o zachovanie manželského spoluzitia. Neodkladné opatrenie stanovilo minimálny štandard výkonu rodičovských práv a povinností, čo však v žiadnom prípade nemalo úmysel prejudikovať rozhodnutie vo veci samej ani zabrániť rodičom, aby vlastnou dohodou zabezpečili maloletej viac práv, ako jej priznáva súdne rozhodnutie. Je veľmi žiaduce, aby otec si naďalej dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť vo výške, akú mu umožňujú jeho príjmové a majetkové pomery a odôvodňujú potreby dieťaťa, naproti tomu, od matky sa očakáva pozitívny prístup k udržaniu a budovaniu citových väzieb maloletej s otcom.

23. Súdu prvej inštancie na margo odvolací súd uvádza, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas do rozvodu manželstva nie je totožná s predmetom konania (obdobím úpravy výkonu rodičovských práv a povinností) v konaní o rozvod manželstva. Vzhľadom na uvedené bolo procesne správne vylúčiť rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konania a miestnu príslušnosť súdu posudzovať podľa § 112 ods. 1 CMP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).